

Nr 135.

Ankom till riksdagens kansli den 3 maj 1940 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till statens arbetsmarknadskommission m. m.

(3:e avd.)

I proposition nr 216 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden den 17 april 1940, föreslagit riksdagen att såsom förslagsanslag anvisa

dels till Statens arbetsmarknadskommission m. m. å tilläggsstat II till riksdagen för budgetåret 1939/40 680,000 kronor;

dels till Statens arbetsmarknadskommission m. m.: Avlöningar för budgetåret 1940/41 2,800,000 kronor;

dels till Statens arbetsmarknadskommission m. m.: Omkostnader för budgetåret 1940/41 1,350,000 kronor;

dels ock till Bidrag till den offentliga arbetsförmedlingen för budgetåret 1940/41 600,000 kronor.

Statens arbetsmarknadskommission tillkallades av Kungl. Maj:t den 19 september 1939 med uppgift att söka finna utvägar till en omfördelning av arbetskraften, där en sådan funnes påkallad. Den hittillsvarande verksamheten har väsentligen rört sig om arbetsförmedlingsproblem. Kommissionens ställning är formellt enbart rådgivande utan administrativ befogenhet, men dess verksamhet har huvudsakligen kommit att utvecklas till ett slags central arbetsförmedling efter något större linjer än den ordinära arbetsförmedlingen.

Förslag till omläggning av arbetsmarknadskommissionens verksamhet.

Frågan om en utbyggnad och omorganisation av arbetsmarknadskommissionen har upptagits till behandling i en inom socialdepartementet utarbetad *promemoria*, som utmynnar i förslag till kommissionens förändring från rådgivande till administrativt organ med ledande och samordnande uppgifter på arbetsmarknadsområdet samt inrättande av lokala organ under arbetsmarknadskommissionen, kallade »länsarbetsnämnder».

I promemorian sammanfattas den omorganiserade arbetsmarknadskommissionens huvuduppgifter på följande sätt:

1. Kommissionen skulle hava att leda och samordna den offentliga arbetsförmedlingsverksamheten.

2. Kommissionen skulle vidare närmast under Kungl. Maj:t genomföra den under rådande utomordentliga förhållanden erforderliga regleringen av arbetskraftens användning. För att bereda ökad tillgång på arbetskraft för betydelsefulla uppgifter borde kommissionen söka befordra arbetstagares användning utom hemorten och i främmande yrken ävensom användning av arbetskraft, som eljest icke vore helt utnyttjad. Kommissionen borde för detta ändamål verka för tillämpning av sådana arbetsformer och arbetsvillkor, som kunde underlätta omflyttning av arbetskraft eller lämpa sig för arbetstagare, som saknade yrkesvana eller som kunde användas för nya uppgifter endast viss tid under dagen eller under året. Kommissionen borde jämväl planera och, enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande, genomföra åtgärder från det allmännas sida i samma syfte, såsom yrkesutbildning för underlättande av sådan omflyttning av arbetskraft eller bidrag till täckande av särskilda kostnader i anledning därav.

3. Slutligen skulle kommissionen i egenskap av riksarbetsstyrelse enligt lagen om tjänsteplikt fullgöra vad därutöver ålåge denna myndighet, för den närmaste tiden planläggnings- och förberedelsearbete i anslutning till lagen.

I promemorian har även berörts frågan om ett samordnande av de egentliga arbetsmarknadsuppgifterna med andra närliggande, framförallt ledningen av hjälpverksamheten vid arbetslöshet, vilken fråga omnämns av andra särskilda utskottet vid 1939 års urtima riksdag i utlåtande (nr 34 sid. 12) över förslaget till lag om tjänsteplikt.

Härutöver har sociala försvarsberedskapskommittén i sitt i september 1939 framlagda förslag till familjebidragslag m. m. (statens off. utredn. 1939:26) förordat, att arbetsmarknadscommissionen toges i anspråk såsom tillsynsmyndighet för den avsedda bidragsverksamheten enligt krigsfamiljebidragsförordningen.

Över promemorian hava *yttranden* inhämtats från statskontoret, socialstyrelsen, rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap, statens livsmedelskommission, statens industrikommission, statens arbetsmarknadscommission, svenska arbetsgivareföreningen, landsorganisationen i Sverige samt de anställdas centralorganisation (Daco). En redogörelse för dessa yttranden i nu avhandlade del återfinnes i propositionen sid. 5—8. Här må endast framhållas, att i några yttranden ifrågasatts, huruvida icke till arbetsmarknadscommissionen borde överflyttas även ärendena rörande uppskov med värnpliktstjänstgöring, vilka nu handläggas av rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap.

Departementschefen har för egen del anfört bland annat:

Det förslag till förändring av arbetsmarknadscommissionens ställning och huvuduppgifter, som framlagts i den remitterade promemorian, har däri motiverats dels med att hittills gjorda erfarenheter utvisade behovet av en central ledning i arbetsmarknadsfrågor och dels med behovet av en beredskapsorganisation för ett mera skärpt krisläge, framförallt för tillämpning av lagen om tjänsteplikt. Därutinnan har förslaget vunnit bifall i samtliga avgivna yttranden, och jag finner skäl att tillstyrka en omorganisation, som bland annat har denna innebörd.

Emellertid anser jag tiden vara inne för en omläggning av organisationen, som i den remitterade promemorian endast antytts som ett ytterligare steg på den anvisade vägen; jag syftar på frågan om den centrala ledningen av hjälpverksamheten vid arbetslöshet. Av skäl, som jag närmare utvecklar vid behandlingen av frågan om anslag till denna verksamhet, synes det nuvarande läget kräva, att det allmännas åtgärder av skilda slag inom arbetsmarknadsområdet samordnas och därför lämpligen organisatoriskt sammanföras på en hand. Detta bör lämpligast kunna ske genom en sammanslagning av statens arbetslöshetskommission och arbetsmarknadskommissionen, den senare i det ändrade och utvidgade skick, som föreslagits i den remitterade promemorian. För den sålunda sammanslagna kommissionen synes böra bibehållas namnet »statens arbetsmarknadskommission».

I det föregående hava utom arbetslöshetsfrågorna angivits ytterligare två arbetsuppgifter, som ligga nära arbetsmarknadskommissionens huvuduppgifter enligt det föreliggande förslaget, men om vilka promemorian icke innehåller något utformat förslag. Detta gäller dels funktionen som tillsynsmyndighet enligt krigsfamiljebidragsförordningen och dels handläggningen av frågor om uppskov med värnpliktstjänstgöring.

Vad den förstnämnda frågan angår, har Kungl. Maj:t förut denna dag beslutat, att arbetsmarknadskommissionen skall vara tillsynsmyndighet enligt krigsfamiljebidragsförordningen.

I fråga om uppskovsärendena är det obestriddigt att, såsom även framhållits i några yttranden, desamma äga nära samband med arbetsmarknadskommissionens huvuduppgifter. Det synes därför i och för sig rationellt att överföra även dem från rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap till den nyorganiserade arbetsmarknadskommissionen. Emellertid tala vissa praktiska skäl för att icke vidtaga denna förändring i omedelbar anslutning till ett nyorganisationsarbete inom arbetsmarknadskommissionen. På grund härav och då, såsom rikskommissionen påpekat, några påtagliga praktiska olägenheter icke behöva befaras av att bibehålla den nuvarande anordningen, vill jag ansluta mig till rikskommissionens mening, att med denna fråga kan anstå tills vidare. Emellertid torde Kungl. Maj:t böra förbehålla sig rätt att tillfälligt vidtaga denna omorganisation, om så befinnes lämpligt. En definitiv lösning av frågan torde få övervägas i samband med den ifrågasatta, förnyade omprovningen av organisationen av rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap (jfr statsutsk. utl. 1940 nr 11 sid. 5).

Vad beträffar den i socialstyrelsens yttrande berörda frågan om fördelningen av de statistiska arbetsuppgifterna inom arbetsmarknadsområdet, torde arbetsmarknadskommissionen böra samla sådana uppgifter, som äro av betydelse som arbetsmaterial för dess löpande arbete. Detta gäller framförallt arbetsförmedlingsanstalternas och arbetslöshetskommittéernas rapporter. Även offentliggörandet av sammanställningar av detta material torde böra ombesörjas av kommissionen. Övriga statistiska arbetsuppgifter inom arbetsmarknadsområdet böra däremot alltjämt tillhöra socialstyrelsen. Dit höra dels insamlandet och bearbetningen av sådana uppgifter, som icke hava direkt betydelse som arbetsmaterial för kommissionen, och dels den vidare statistiska bearbetningen av det genom kommission inkomna materialet.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna omläggningen innebär väsentligen, att den centrala ledningen av arbetsförmedlingen och hjälpverksamheten vid arbetslöshet sammanföres i en hand, statens arbetsmarknadskommission. Denna kommission avses jämväl fungera såsom riksarbetsstyrelse enligt lagen om tjänsteplikt och tillsynsmyndighet enligt förordningen om krigsfamiljebidrag.

Vidare har Kungl. Maj:t i propositionen utgått från att bestämmelserna i 2 kap. lagen om tjänsteplikt omedelbart skola träda i tillämpning och att på den grund kostnaderna för den offentliga arbetsförmedlingen skola tillsvidare i sin helhet bestridas av statsmedel.

Vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit och förutsatt finner utskottet välbetänkt. Utskottet önskar särskilt understryka vikten av att den offentliga arbetsförmedlingen under rådande förhållanden helt omhänderhaves och bekostas av staten. Endast därigenom lära erforderliga förutsättningar kunna skapas för genomförande av en planmässig reglering av tillgänglig arbetskraft i syfte att trygga för landets försörjning oundgängliga behov. Utskottet utgår emellertid från att arbetsförmedlingsanstalternas hittillsvarande, mera lokalt betonade förmedlingsverksamhet kommer att upprätthållas. Utskottet förutsätter även, att riksdagen blir i tillfälle att uttala sin mening, då frågan om en återgång helt eller delvis till nu gällande organisation blir aktuell.

Vad departementschefen anfört rörande handläggningen av ärendena angående uppskov med värnpliktstjänstgöring föranleder icke erinran från utskottets sida.

Förslag till organisation av arbetsmarknadskommissionen.

I förenämnda *departementspromemoria* framhölls, att den egentliga arbetsmarknadskommissionen borde erhålla ett starkt begränsat antal ledamöter, förslagsvis fem, men kompletteras med ett arbetsmarknadskommissionens råd, vars storlek icke vore bestämt fastslagen och inom vilket kunde erhållas en önskvärd, mångsidig representation av intressegrupper och erfarenhetsområden. Rådets uppgift borde icke vara att sammanträda i sin helhet för att erhålla information om läget och diskutera principiella frågor utan snarare att erbjuda kommissionen ett urval sakkunniga och representanter för olika grupper och områden att var för sig biträda kommissionen, då dennas dagliga arbete komme att beröra rådsledamotens huvudmän eller erfarenhetsområde. I syfte att ytterligare markera denna rådets uppgift ifrågasattes ett system av extra ledamotskap av kommissionen, vilket i särskilda fall alternerande skulle utövas av vissa fackrepresentanter inom rådet, tillhörande företagare och arbetstagare inom olika områden. I flertalet viktigare avgöranden skulle därigenom kommissionens ledamotsantal ökas från fem till sju och kommissionens sammansättning bliva den för varje särskilt ärende mest sakkunniga, som inom rådets ram vore möjlig.

En hel del av kommissionens arbetsuppgifter måste dock, betonas fortsättningsvis, komma att kräva snabba avgöranden, varför det måste förutsättas, att i viss utsträckning kommissionens beslutanderätt — åtminstone såvitt anginge åtgärder tills vidare — utövades av ordföranden ensam. Enär föredragande tjänstemannen vid föredragning såväl för kommissionen som för ordföranden borde vara skyldig att uttala sin mening och låta anteckna avvikande mening till protokollet, komme i nu ifrågavarande fall organisationen att överensstämma med ett vanligt »generaldirektörsverk».

Inom kommissionens kansli syntes utom sekretariat tills vidare erfordras endast två avdelningar, nämligen en arbetsförmedlingsavdelning för aktuella arbetsmarknadsfrågor samt en utredningsavdelning för inventering och registrering av nu förefintligt och framdeles uppkommande behov av och tillgång på arbetskraft ävensom utarbetande av planer för utjämning i sådant hänseende.

Bland de myndigheter, som yttrat sig över promemorian, har *statens livsmedelskommission* erinrat om den av kommissionen i samråd med arbetsmarknadskommissionen över hela landet nyligen organiserade blockbildningen inom jordbruket för säkerställande av dess behov av arbetskraft vid mobilisering och understrukit den fullständigt avgörande betydelsen för livsmedelskommissionens och särskilt dess produktionsavdelnings hela verksamhet av att detta arbetskraftsbehov tillbörligen tillgodosåges. Vid angivna förhållande borde åt livsmedelskommissionen tillförsäkras ett större inflytande å dessa ärendens avgörande än som i förslaget syntes vara förutsatt. I sådant syfte kunde lämpligen föredragningen inom arbetsmarknadskommissionen av hithörande ärenden anförtros en därför skickad tjänsteman inom livsmedelskommissionens produktionsavdelning. En dylik form för samarbete hade nyligen tillskapats mellan arbetsmarknadskommissionen och statens vednämnd.

Rörande innehållet i yttrandena i övrigt beträffande denna del av förslaget återfinnes en redogörelse i propositionen, sid. 16—17.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Sammanslagningen av arbetsmarknadskommissionen och arbetslöshetskommissionen ändrar i viss mån förutsättningarna för det i promemorian framlagda förslaget om den förra kommissionens sammansättning. Med hänsyn dels till att den sammanslagna kommissionen erhåller större arbetsuppgifter än man räknat med i promemorian och dels till att densamma bör i största möjliga utsträckning tillförsäkras personlig erfarenhet från de båda föregående kommissionerna, torde dess medlemsantal icke böra sättas lägre än sju. Detta förhållande inverkar även på frågan om det i promemorian föreslagna systemet med »extra» ledamöter. Detta system blir därvid å ena sidan mindre lämpligt med hänsyn till kommissionens storlek och å andra sidan mindre behövt, då bland kommissionens ordinarie ledamöter kan erhållas en starkare representation av företagare och arbetstagare. Jag anser sålunda lämpligast att icke upptaga förslaget i denna del. Den erforderliga kontakten med företagare och arbetstagare inom särskilda yrkesområden bör sökas genom arbetsmarknadskommissionens råd. Detta torde böra organiseras och fungera enligt promemorians förslag, dock att indelningen i sektioner och grupper — vilken avsåg att ligga till grund för det »extra» ledamotskapet i kommissionen — icke blir nödvändig.

I detta sammanhang vill jag understryka vad statens industrikommission yttrat därom, att arbetsmarknadskommissionens verksamhet icke i första hand avsåge att överbrygga motsättningar mellan företagare och arbetstagare, varför partsrepresentationen i densamma icke borde framhåvas alltför starkt. Detta påpekande är givetvis riktigt. De ingripanden, som kunna ifrågakomma på detta område, torde snarare komma att innebära motsättningar mellan samhällsintresset och enskilda intressen eller mellan olika näringar eller verksamhetsområden inbördes; däremot lära företagares och arbetstagares intressen inom

en näring ofta komma att vara identiska. När i detta sammanhang talas om »parts-» eller »intresse-» representation, får detta tagas som ett medvetet för-enklat uttryck; därmed avses icke sådan partsrepresentation i egentlig mening, som förekommer i arbetsdomstolen och arbetsrådet.

Vad som avses att vinna med anordningen att som ledamöter i kommissionen och rådet förvärva representanter för arbetsmarknadens organisationer torde vara två ting: dels den personliga sakkunskap och erfarenhet, som dessa ledamöter företräda, och dels att man genom dem uppnår effektiv personlig kontakt med organisationernas medlemmar, d. v. s. det stora flertalet av de enskilda personer, som kommissionens åtgärder angå.

Betydelsen av en sådan kontakt kan icke överskattas. Framförallt blir den av värde på det stadium av kommissionens verksamhet, som kan sägas innebära att söka lösa uppkommande problem i fråga om knapphet på arbetskraft utan att tillgripa tvångsåtgärder. Även för det fall, att man skulle bli nödsakad att företaga sådana åtgärder, är det emellertid av vital betydelse för såväl samhället som de enskilda, vilka beröras av åtgärderna, att på ett tidigt stadium av varje större frågas behandling vederbörandes synpunkter få komma till tals hos den beslutande myndigheten genom de språkrör, som de enskilda hava för vana att anlita i sådant hänseende, d. v. s. sina organisationer. Detta är av vikt lika mycket i de enskildas intresse av att i möjligaste mån undgå intrång och förluster som i samhällets intresse av att åtgärderna bliva möjliga att genomföra och medföra önskat resultat.

Statens industrikommission har föreslagit, att de särskilda fackorganisationernas representanter skulle, i stället för ledamotskap i rådet, erhålla en ställning, motsvarande industrikommissionens s. k. tekniska sakkunniga. I detta hänseende vill jag erinra om vad som i promemorian yttrats om rådets karaktär och arbetssätt. Det framgår därav, att rådet icke borde i främsta rummet betraktas som en enhetlig korporation, som skulle sammanträda i sin helhet, utan just som en uppsättning sakkunniga, ur vilken kommissionen hade att utvälja en eller flera att samråda med i en viss fråga. Promemorians förslag överensstämmer såtillvida med industrikommissionens. Den senare har till utveckling av sitt förslag framhållit betydelsen av att samråd med de sakkunniga fackrepresentanterna skedde redan på ärendenas förberedelse- och utredningsstadium. Det är självfallet, att så bör ske. Rådets ovan angivna arbetssätt får icke genomföras byråkratiskt, så att rådsledamot exempelvis endast kallas till ett formellt sammanträde för att där höra ett färdigberett ärende föredragas. Den största fördelen med rådets existens ser jag i möjligheten för kommissionens ordförande eller föredragande tjänstemän att när helst så kräves kunna under hand rådgöra med någon ledamot i rådet och genom dennes förmedling utröna läget och få del av vederbörandes synpunkter.

Den i livsmedelskommissionens yttrande förordade och i viss mån redan tillämpade metoden, att experter och tjänstemän hos ett krisorgan delta i ett annat krisorgans handläggning av ärenden, som beröra även det förras arbetsområde, synes vara rationell och bör vidare utvecklas. Däremot torde icke — såsom möjligen kunde utläsas av det i yttrandet angivna exemplet — kanslibehandlingen av en huvuddel av arbetsmarknadskommissionens ärenden kunna helt och hållet förläggas till livsmedelskommissionens kansli.

Utskottet.

Beträffande arbetsmarknadskommissionens sammansättning och inre organisation delar utskottet departementschefens uppfattning, att antalet ledamöter i kommissionen icke bör sättas lägre än sju samt att vid kommissionens

sida bör ställas en rådgivande nämnd av sakkunniga fackrepresentanter, ur vilkas krets kommissionen äger utvälja en eller flera för samråd i viss fråga. Jämväl enligt utskottets uppfattning lärer behov av att samtidigt påkalla biträde av rådet i dess helhet endast mera undantagsvis komma att föreligga. Att experter och tjänstemän hos ett krisorgan böra, då så befinnes ändamålsenligt, kunna kallas att delta i handläggning av visst ärende eller viss grupp av ärenden, som tillhöra annat krisorgan, synes utskottet självfallet.

Förslag till organisation av arbetsmarknadskommissionens lokala organ.

I den inom departementet upprättade *promemorian* anfördes bland annat, att inga nu bestående myndigheter i länen lämpade sig som lokalorgan för arbetsmarknadskommissionen. På grund därav föreslogs upprättande av fristående organ i nära samverkan med de nu befintliga arbetsförmedlingsanstalterna. Som länsorganets verkställande tjänsteman, förslagsvis benämnd länsarbetschef, ansåges i många fall kunna fungera arbetsförmedlingsanstaltens föreståndare. Länsorganet, kallat länsarbetsnämnd, föreslogs bestå av tre ledamöter, bland dem länsarbetschefen som verkställande ledamot, samt vid nämndens sida en rådgivande församling med representation såväl för fack- och intressegrupper som för olika lokala myndigheter och institutioner. Möjligen kunde även här finnas tillämpning för ett alternerande extra ledamotskap så som utformats beträffande kommissionen.

I sitt yttrande över *promemorian* har *statens livsmedelskommission* erinrat, att i nu rådande situation kristidsstyrelsernas och de planerade länsarbetsmyndigheternas uppgifter skulle gå in i varandra, t. ex. i fråga om utnyttjandet av arbetsblockorganisationen inom jordbruket. I ett mera framskridet krisläge bleve det av allt att döma än svårare att uppdraga en bestämd gräns mellan de båda länsorganens respektive verksamhetsfält. Det måste då allvarligt befaras, att förslaget i tillämpningen komme att leda till en skadlig dualism. Ett ytterligare skäl emot tillskapande av särskilda länsarbetsnämnder utgjorde svårigheten att på fullgott sätt rekrytera alltför talrika lokalorgan. Enligt livsmedelskommissionens mening talade tungt vägande skäl för att arbetsmarknadskommissionens blivande länsorgan i någon form inordnades under kristidsstyrelserna, förslagsvis såsom ett speciellt relativt självständigt arbetande kontor eller byrå, på sätt ifrågasatts med de nuvarande vedkontoren.

Beträffande yttrandena i övrigt i förevarande hänseende lämnas en redogörelse i propositionen, sid. 21—23.

Departementschefen har för egen del anført följande.

Med hänsyn till beskaffenheten av den planerade arbetsmarknadskommissionens uppgifter är det uppenbart, att det bleve svårt, måhända icke ens möjligt att genomföra dessa med framgång utan att kommissionen hade till sitt förfogande väl kvalificerade länsorgan. En på egna erfarenheter grundad kännedom om lokala arbetsförhållanden, om företag och arbetstagargrupper, är givetvis av största värde för dem som skola handhava de ofta ömtåliga frågorna om fördelning och omgruppering av arbetskraft. Den när-

mare personliga kontakt mellan de beslutande myndigheterna och de av saken berörda enskilda, som bör kunna åstadkommas, om myndigheterna hava företrädare i orten, måste vara till fördel för alla parter och göra det möjligt att minska de enskildas såväl som samhällets olägenheter av företagna ingrepp. — Beträffande den del av den föreslagna organisationens arbetsområde, som regleras av lagen om tjänsteplikt, är redan i lagen föreskrivet, att länsorgan skola finnas för tillämpningen av densamma.

Jag finner sålunda välmotiverat, att arbetsmarknadskommissionen erhåller lokala organ. Därvid uppställer sig emellertid spørgsmålet, om några nu bestående myndigheter kunna tagas i anspråk härför eller om för detta ändamål erfordras nyorganisation. De alternativ härutinnan, som i den senast förda diskussionen angivits, äro promemorians förslag om inrättande länsvis av nya myndigheter, kallade »länsarbetsnämnder», med nära anknytning till de nu befintliga arbetsförmedlingsanstalterna, samt den av statens livsmedelskommission förordade utvägen att låta kristidsstyrelserna fullgöra även nu ifrågasvarande uppdrag. Något annat alternativ än de nu nämnda torde icke kunna komma i fråga under nuvarande förhållanden.

Vid övervägande av dessa alternativ har jag av praktiska skäl funnit promemorians förslag om särskilda länsmyndigheter för dessa uppgifter äga företräde. Jag vill något utförligare än som skett i det föregående belysa skälen för och emot de olika alternativen.

Det är obestriddt, att ett visst samband finnes mellan de tillämnade lokala arbetsmarknadsmyndigheternas uppgifter och de som nu tillkomma kristidsstyrelserna. Ett sådant sammanhang föreligger inom större delen av den extraordinära krisförvaltningen, eftersom mera betydande produktions- och transportproblem merendels innefatta även frågor om anskaffande av arbetskraft för ändamålet. Arbetsmarknadskommissionens och dess underorgans uppgift kan därför delvis sägas vara att behandla *en* sida av de produktions- och transportproblem, som i övrigt ligga inom övriga krismyndigheters kompetensområden. Att detta nödvändiggör ett ständigt nära samarbete mellan ifrågasvarande myndigheter är uppenbart. Å andra sidan säger det sig självt, att det antydda sambandet i fråga om arbetsuppgifter icke i och för sig är tillräcklig motivering för att samla alla uppgifterna hos en enda myndighet; frågan om arbetets fördelning på olika myndigheter måste tydligen avgöras framförallt ur synpunkten att erhålla arbetsdugliga enheter av lämplig storlek.

Om sistnämnda synpunkt lägges på nu förevarande fråga, synes det vara skäl att icke *i regel* lägga uppdraget att vara arbetsmarknadskommissionens lokalorgan på kristidsstyrelserna. Med kristidsstyrelsernas organisation — liksom även med de föreslagna länsarbetsnämndernas — faller ansvaret för verksamhetens bedrivande huvudsakligen på ordföranden, och med de stora krav på dennes tid och arbetskraft, som styrelsens hittillsvarande arbetsområde och det här avsedda var för sig måste väntas komma att ställa vid en skärpning av krisen, kan en sådan ökning av arbetsbördan icke förordas. Nämnda förhållande, att vederbörande sålunda bör kunna efterhand ägna mera tid åt uppdraget och möjligen helt övergå till detta, utgör, även om uppdragen hållas isär, en betydande svårighet för rekryteringen och bör icke ytterligare markeras. Därest uppdragen som ordförande i kristidsstyrelsen och som ordförande i länsarbetsnämnden likväl i undantagsfall anses kunna utan olägenhet förenas i en person, är det intet hinder att så sker.

Icke heller med tanke på kristidsstyrelsernas sammansättning i övrigt kan det av livsmedelskommissionen förordade alternativet anses lämpligt. Det i promemorian anförda påståendet, att de nuvarande kristidsstyrelserna icke sammansatts med tanke på här ifrågasvarande arbetsuppgifter, lär icke kunna bestridas. Enligt vad jag inhämtat, hava kristidsstyrelserna för närvarande

i regel 7 ledamöter, i några fall 6 och i några fall 8 ledamöter, ordföranden icke inräknad. Vid en eventuell komplettering av styrelserna med tanke på arbetsmarknadsärendena skulle ledamotsantalet därför bli alltför stort. Av detta och andra skäl borde i sådant fall arbetsmarknadsärendena i allmänhet handläggas av en delegation inom kristidsstyrelsen, vilken kunde specialisera sig på desamma. En sådan specialisering synes även vara åsyftad i livsmedelskommissionens yttrande. De ledamöter av kristidsstyrelserna, som utsåges för dessa ärenden, borde i så fall tillsättas av arbetsmarknadskommissionen såsom en motsvarighet till att flertalet ledamöter för närvarande tillsättas av livsmedelskommissionen.

Även vad angår verkställighetsåtgärder och kansligöromål torde en specialisering vara ofrånkomlig. Alla skäl synas tala för att, såsom i promemorian föreslagits, för detta arbete utnyttjas de befintliga arbetsförmedlingsanstalterna. Dessa anstalters direktörer torde i allmänhet vara de mest sakkunniga personer, som finnas att tillgå som föredragande och verkställande tjänstemän hos de planerade länsorganen, och för hithörande arbetsuppgifter kan lämpligen utnyttjas anstaltsorganisationen i dess helhet, eventuellt med personalförstärkning. De fördelar, som stå att vinna genom att gemensamt utnyttja personal, materiel, lokaler o. s. v., uppnås redan med denna anordning, och en sammanslagning med kristidsstyrelsen skulle alltså icke heller i detta avseende medföra någon vinst.

Att kristidsstyrelsen i egenskap av arbetsmarknadsorgan skulle komma att sortera under annan central myndighet än eljest är väl icke i och för sig ett avgörande skäl men likväl en olämplig anordning. Då för här ifrågakvarande uppgifter framför allt skulle utnyttjas personer med erfarenhet från den offentliga arbetsförmedlingen och arbetsmarknadskommissionen enligt förslaget skall vara chefsmyndighet för denna, måste kommissionen även erhålla avgörande inflytande på tillsättningen av styrelsens tjänstemän för dessa uppgifter. Även handhavande av medel, avsedda för arbetsmarknadsuppgifter, måste ske i särskild ordning, icke gemensamt med styrelsens verksamhet i övrigt.

Av här anförda skäl synes en anordning med kristidsstyrelserna som lokalorgan för arbetsmarknadskommissionen vara praktiskt utförbar endast på det sätt, att i styrelserna inbyggas självständiga organisatoriska enheter för denna uppgift: särskilda delegationer inom styrelserna, utsedda i särskild ordning, samt speciella avdelningar inom deras kanslier, underställda annan centralmyndighet än styrelserna i övrigt och med annan ordning än dessa i fråga om tjänstetillsättning och medelsförvaltning, men däremot organisatoriskt nära förbundna med arbetsförmedlingsanstalterna. Under sådana förhållanden finner jag, att dessa arbetsuppgifters inordnande under kristidsstyrelserna skulle innebära en ren formalitet, ägnad att komplicera styrelsernas organisation och arbets sätt utan motsvarande praktisk nytta. Särskilt vill jag understryka, att anordningen icke kan beräknas medföra några ekonomiska fördelar; en sådan specialorganisation inom kristidsstyrelserna, som här antytts, medför samma kostnad som en fristående, och den rationalisering i fråga om underordnad personal, materiel och lokaler, som är möjlig vid en sammanslagning, genomföres för länsarbetsnämndernas del betydligt mera effektivt genom anknypningen till arbetsförmedlingsanstalterna.

Jag vill härvid ånyo understryka, att önskemålet om samarbete mellan de olika krisorganen bör kunna tillgodoses på annat sätt. Den lämpligaste anordningen härför synes vara den i annat sammanhang omnämnda, att samma person deltagar såsom ledamot, expert eller tjänsteman i handläggningen inom olika myndigheter av ärenden, som beröra en viss näring eller dylikt.

På grund av dessa öfverväganden vill jag förorda promemorians förslag i fråga om lokalorganisationen, d. v. s. fristående länsarbetsnämnder med tre ledamöter, varvid erforderligt samarbete med kristidsstyrelserna ordnas på sätt nyss antytts.

Även i fråga om den lokala organisationen uppkomma motsvarande problem om representation i nämnden eller med anknytning till denna för olika sakkunnigeområden, organisationer o. s. v., som förut diskuterats för den centrala organisationens del. I stort sett torde problemet här ligga till på liknande sätt, och jag vill sålunda förorda, att till nämnderna knytas rådgivande församlingar av liknande typ som kommissionens råd. Det är emellertid givet, att dessa lokala råds sammansättning bestämmes ur delvis andra synpunkter än det centrala. Vidare kan det vara tveksamt, huruvida organisationerna böra representeras genom ordinarie eller extra ledamöter i nämnden.

Då jag i denna fråga finner något extra ledamotskap icke böra förekomma i nämnderna, sker det av delvis andra skäl än i fråga om kommissionen. I den senare bör i allmänhet kunna naturligt urskiljas en grupp avgöranden, som äga principiell eller prejudicerande betydelse och kunna motivera särskild representation av de berörda organisationerna. På länsarbetsnämnderna skola däremot ankomma framförallt verkställighetsåtgärder, avgöranden i individuella fall, och någon liknande uppdelning torde här icke vara möjlig. Extra ledamöter borde därför antingen ej alls komma i fråga beträffande länsarbetsnämnderna eller ock inkallas i *varje* ärende; det sistnämnda alternativet lär dock vara uteslutet i praktiken.

Däremot finner jag det önskvärt att erhålla representation för organisationerna bland nämndernas ordinarie ledamöter, även om dessas antal satts så lågt som tre och knappast torde böra ökas enbart av detta skäl.

Nämnderna skulle i enlighet härmed sammansättas av en ordförande, vilken huvudsakligen hade att bära ansvaret för nämndens arbete, en ledamot med förankring hos någon viktigare företagsgrupp inom länet samt en ledamot med anknytning till viktigare arbetstagarkategori inom detsamma. De båda senare ledamöterna skulle utses efter samråd med organisationer av företagare respektive arbetstagare. Med en sådan sammansättning böra såväl ordförande som ledamöter erhålla personliga ersättare, varvid det är önskvärt, att ordförandens ersättare mera fortlöpande kan följa nämndens verksamhet och göra sig förtrogen därmed för att lätt kunna ersätta ordföranden. Ordförande, ledamöter och ersättare torde böra utses av Kungl. Maj:t.

Det skall ej förnekas, att inom län, där det icke är en enda näring som dominerar arbetsmarknaden utan två eller flera näringar borde vara representerade — och det sistnämnda torde vara regel — valet av de båda senare ledamöterna blir en vansklighetsfull uppgift. Det bör i detta sammanhang än en gång understrykas, att ifrågavarande ledamotskap icke får betraktas som en representation för vissa organisationer och vissa grupper. Det är icke heller min mening, att härtill i främsta rummet böra ifrågakomma funktionärer inom arbetsmarknadens lokala organisationer; snarare är det önskvärt att förvärva personer med en vidare erfarenhet av länets ekonomiska förhållanden men tillika i stånd att åstadkomma den personliga förbindelse med enskilda grupper företagare och arbetstagare, varom förut talats.

Med denna anordning skulle den tjänsteman, som i promemorian benämnes »länsarbetschef», icke — såsom där föreslagits — vara ledamot av nämnden utan endast dess tjänsteman. Denna förändring torde icke hava större praktisk betydelse. Benämningen »länsarbetschef» är måhända, som framhållits i något yttrande, missvisande; ifrågavarande tjänsteman torde lämpligen kunna betecknas som nämndens direktör. Han torde böra tillsättas av arbetsmarknads-kommissionen.

Slutligen vill jag framhålla, att arbetsmarknadskommissionen för de lokala uppgifterna kan anlita, förutom länsarbetsnämnderna och arbetsförmedlingsanstalternas huvudkontor, anstalternas avdelningskontor och ombud ävensom kristidsnämnderna, familjebidragsnämnderna och arbetslöshetskommittéerna. Samarbetet med kristidsnämnderna torde i mera allmänna eller principiella frågor böra förmedlas av kristidsstyrelserna.

I fråga om arbetsmarknadskommissionens lokala organ finner utskottet departementschefens anförande och förhållandena i övrigt klart ådagalägga, att behov föreligger av särskilda, från kristidsstyrelserna fristående läsnämnder. Enär på dessa s. k. länsarbetsnämnder företrädesvis skulle ankomma att besluta om verkställighetsåtgärder, är det givetvis angeläget, att de icke bliva för stora. Ur denna synpunkt anser utskottet motiverat, att antalet ledamöter i desamma begränsas till tre, ordföranden inberäknad, helst som vid nämndernas sida skulle ställas lokala råd av liknande typ som föreslagits i fråga om den centrala organisationen. Då utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag i denna del, förutsätter utskottet, att länsarbetsnämnderna anknytas till nuvarande arbetsförmedlingsanstalter samt att dessas föreståndare och personal i möjligaste mån utnyttjas för den nya verksamheten.

Utskottet.

Anslag till arbetsmarknadskommissionen m. m.

Kostnaderna för arbetsmarknadskommissionen bestridas för närvarande från femte huvudtitelns reservationsanslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga.

För statens arbetslöshetskommission har i statsverkspropositionen för nästa budgetår (femte huvudtiteln, punkten 17), i avbidan på särskild proposition i ämnet, beräknats ett förslagsanslag av 350,000 kronor.

Vidare har för bidrag till den offentliga arbetsförmedlingen i statsverkspropositionen för nästkommande budgetår (femte huvudtiteln, punkten 15) upptagits ett förslagsanslag av 1,700,000 kronor. Motsvarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 1,400,000 kronor.

I en bilaga till den inom departementet upprättade *promemorian* hava verkställts vissa kostnadsberäkningar i anslutning till de i densamma framlagda organisationsförslagen. Däri har förutsatts, att till de ständiga ledamöterna av kommissionen skulle utgå arvoden med vissa belopp för månad och till övriga ledamöter av kommissionen och rådet efter bestämmelserna för kommittéer. Till större delen skulle härvid ske en motsvarande avlastning från kommittéanslaget.

Av de för arbetsmarknadskommissionen erforderliga avdelningarna har endast räknats med en arbetsförmedlingsavdelning och en utredningsavdelning jämte ett sekretariat. Till arbetsförmedlingsavdelningen skulle från socialstyrelsens 1:a byrå överflyttas en byrådirektörs-, en byråinspektörs- och en amanuens tjänst samt fyra kvinnliga biträden. Därutöver beräknas nyanställning av en tjänsteman för handläggning av jordbrukets aktuella arbetskraftsproblem, en för frågor om yrkesutbildning, en för samordnande av de

frivilliga organisationernas verksamhet på området, en reseinspektör för arbetsförmedlingsverksamheten samt ytterligare en amanuens. Vidare skulle å denna avdelning tjänstgöra den tjänsteman, som enligt Kungl. Maj:ts bestämmande stode till förfogande för handläggning gemensamt med statens vednämnd av skogsarbetsfrågor. Med denna organisation beräknas avdelningens kostnader till 7,500 kronor i månaden, varav något över hälften utgör en överflyttning från socialstyrelsens stat.

Utredningsavdelningen tänkes utbyggd av arbetsmarknadskommissionens nuvarande, provisoriska avdelning för sådana uppgifter, sammansatt av arbetsmarknadskommissionens expert, 2 amanuenser för statistiskt arbete och 4 à 5 kvinnliga biträden. För den närmaste tiden påkallas här ytterligare 2 amanuenser och 2 skrivbiträden. Kostnaderna beräknas till 4,700 kronor i månaden, av vilket belopp större delen nu belastar kommittéanslaget.

För det provisoriska sekretariatet beräknas tills vidare arbetsmarknadskommissionens biträdande sekreterare och en från statens arbetslöshetskommission överflyttad tjänsteman ävensom två skrivbiträden. Kostnaden beräknas till 2,300 kronor i månaden, varav 1,800 kronor utgör överföring från kommittéanslaget eller arbetslöshetskommissionens stat.

Kommissionens behov av expensmedel har beräknats till 30,000 kronor om året. I övrigt hänvisas till propositionen, sid. 28—30.

Departementschefen har beträffande kostnaderna för egen del anfört bland annat:

Såsom anmärkts i den remitterade promemorian, kan personalbehovet för arbetsmarknadskommissionens kansli för närvarande beräknas endast ungefärligt. Även dess uppdelning på avdelningar och dylikt torde nu endast kunna angivas i stora drag.

Vid beräkning av den sammanslagna kommissionens kansliorganisation samt erforderliga belopp för dess förvaltning har jag ansett mig kunna tills vidare utgå från de i promemorian gjorda beräkningarna för den nuvarande arbetsmarknadskommissionen jämte arbetslöshetskommissionens nuvarande organisation och kostnadsbelopp.

Inom den nuvarande arbetsmarknadskommissionens kansli äro, såsom förut angivits, inrättade eller planerade en arbetsförmedlingsavdelning, en utredningsavdelning och ett sekretariat. Inom arbetslöshetskommissionens kansli finnas för närvarande en sekreteraravdelning, en kameral avdelning, en social avdelning och en teknisk avdelning. Vid sammanslagningen bör tillskapas en gemensam kansliavdelning, varjämte de ekonomiska angelägenheterna böra handhavas gemensamt för hela kommissionen. De övriga avdelningarna, arbetsförmedlings-, utrednings-, sociala och tekniska avdelningarna, få åtminstone till en början allttjämt sina nuvarande uppgifter i den sammanslagna kommissionen. Jag räknar därvid med att till sociala avdelningen förläggas handläggningen av ärenden enligt krigsfamiljebidragsförordningen. Vissa frågor, såsom utbildnings- och omskolningsärenden m. m., torde lämpligen som hittills handläggas av experter, som icke inordnas i de nämnda avdelningarna. — Principerna för den inre organisationen av kommissionens kansli få dock icke anses fastslagna härigenom utan böra revideras enligt de erfarenheter, som vinnas under omorganisationens gång och den fortsatta verksamheten.

Ett särskilt spörsmål i samband med nyorganisationen är frågan om bibehållande av den särskilda revision av arbetslöshetskommissionens förvaltning, som sedan 1922 äger rum genom särskilda av Kungl. Maj:t utsedda överrevisorer. Med hänsyn till omfattningen och beskaffenheten av de allmänna arbeten, som utföras eller bekostas genom kommissionen, synes en särskild revision av denna verksamhet vara värdefull och böra bibehållas. Då det knappast låter sig göra och i varje fall icke skulle medföra någon praktisk nytta att i revisionshänseende skilja mellan denna verksamhet och kommissionens förvaltning i övrigt, vill jag förorda, att överrevisorernas uppdrag kommer att omfatta den nybildade arbetsmarknadskommissionens och länsarbetsnämndernas verksamhet i dess helhet. — I detta sammanhang vill jag erinra om att enligt gällande bestämmelser i revision av arbetslöshetskommittés verksamhet skall deltaga en av länsstyrelsen utsedd revisor, som åtnjuter arvode av statsmedel enligt arbetslöshetskommissionens bestämmande.

Därest promemorians kostnadsberäkningar och ur arbetslöshetskommissionens räkenskaper hämtade uppgifter och dess hittillsvarande kostnader sammanställas, kunna de årliga lönekostnaderna för den sammanslagna arbetsmarknadskommissionen ungefärligt beräknas sålunda:

kommissionen och rådet	kronor	60,000
kansliavdelningen och kameral verksamhet	»	130,000
arbetsförmedlingsavdelningen	»	100,000
utredningsavdelningen	»	60,000
sociala avdelningen	»	60,000
tekniska avdelningen.....	»	190,000
revision (central och kommunal)	»	40,000
		Summa kronor 640,000

Vad angår lokalorganisationen, torde som skett i promemorian lönekostnaderna för länsarbetsnämnderna kunna beräknas till 300,000 kronor. I detta sammanhang bör emellertid upptagas frågan om bestridande av arbetsförmedlingsanstaltarnas kostnader efter genomförandet av 2 kap. lagen om tjänsteplikt. Då därefter anstalterna kunna betraktas som delar av den lokala krisorganisationen på arbetsmarknadsområdet, synes det vara mest praktiskt, att deras utgifter bestridas av länsarbetsnämnderna och utgå av samma anslag som dessa myndigheters egna utgifter.

Enligt vad jag inhämtat, hava för anstalterna för innevarande kalenderår fastställts utgiftsstaten å tillhoppa cirka 2.8 miljoner kronor. Med ledning av uppgifter för tidigare år kan antagas, att dessa utgifter till något över 60 procent utgöras av avlöningar. Ifrågavarande förändring i och för sig torde därför få beräknas medföra en ökad belastning på avlöningsanslaget med cirka 1.7 miljoner kronor och på omkostnadsanslaget med cirka 1.1 miljoner kronor.

Såvitt angår dessa belopp uppkommer emellertid ingen merutgift för det allmänna; till större delen motsvaras de av en avlastning av anslaget till bidrag till den offentliga arbetsförmedlingen och till återstoden utgöra de en överföring från landstingens och vissa primärkommuners stater. Emellertid måste man därutöver räkna med en utvidgning av anstalternas arbete såväl i fråga om deras vanliga uppgifter som med hänsyn till att de skola biträda länsarbetsnämnderna. Denna utvidgning är mycket svår att beräkna men torde här icke böra sättas under 10 procent, räknat på såväl avlöningar som omkostnader.

Arbetsmarknadskommissionens omkostnader och länsarbetsnämndernas egna omkostnader kunna med ledning av promemorians beräkningar samt uppgifter om arbetslöshetskommissionens nuvarande utgifter beräknas till 150,000 kronor.

Jag vill biträda det i promemorian gjorda förslaget, att de för länsarbetsnämnderna avsedda medlen handhas av arbetsmarknadscommissionen och inräknas i anslagen till denna.

I enlighet härmed torde böra beräknas till arbetsmarknadscommissionen med underlydande organ ett avlöningsanslag av (640,000 + 300,000 + 1,700,000 + 170,000 = 2,810,000; avrundat:) 2,800,000 kronor samt ett omkostnadsanslag av (1,100,000 + 110,000 + 150,000 = 1,360,000; avrundat:) 1,350,000 kronor.

Anslaget för nästa budgetår till bidrag till den offentliga arbetsförmedlingen (femte huvudtiteln, punkten 15) — vilket anslag avser bidrag till kostnaderna under 1940 — kan, om förslaget genomföres den 1 maj 1940, reduceras med cirka två tredjedelar eller till, avrundat, 600,000 kronor. Jag vill hemställa, att med frångående av förslaget i denna del i statsverkspropositionen för ifrågavarande ändamål begäres ett anslag av allenast 600,000 kronor.

Det kan anmärkas, att ej heller kostnaderna för de nyorganiserade delarna av arbetsmarknadscommissionen äro helt och hållet nya utan till betydande del innebära överföringar från andra anslag, på vilka uppstå motsvarande besparingar.

Sälunda överflyttas flera tjänstemän tillfälligt från socialstyrelsen till arbetsmarknadscommissionen, varvid styrelsens anslag avlastas i motsvarande mån. Emellertid anser jag icke, att de för styrelsen i statsverkspropositionen äskade anslagen böra minskas av denna anledning. De belopp, varom här kan bli fråga, äro — relativt sett — icke av den storleksordning, att jag anser det nödvändigt att inför riksdagen föreslå minskning av de äskade anslagen, men jag förutsätter att Kungl. Maj:t, så länge den provisoriska anordningen består, därav disponerar endast en del, nämligen med avdrag för vad som kan anses belöpa på de överflyttade tjänstemännen.

Utom vad förut angivits synes ännu en grupp tjänstemän lämpligen kunna tillfälligt överföras till arbetsmarknadscommissionen, nämligen personalen på försvarsväsendets centrala civilanställningsbyrå. I fråga om anslag till denna torde förfaras på analogt sätt.

Vad angår kostnaderna för organisationen under innevarande budgetår, må till en början anmärkas, att från förslagsanslaget till arbetslöshetscommissionen redan disponerats medel till belopp, som erfordras för nämnda commission till budgetårets slut. Efter sammanslagningen böra dessa medel disponeras av den nybildade commissionen. Vidare vill jag framhålla, att den hittillsvarande arbetsmarknadscommissionen inför de alltmera maktpåliggande uppgifterna efterhand erhållit betydande personalförstärkning, vilken kostnad helt bestrides från femte huvudtitelns reservationsanslag för kommittéer och utredningar genom sakkunniga. Denna anordning måste bibehållas, tills det här framlagda förslaget hinner genomföras. Härigenom blir nämnda anslag för detta budgetår utsatt för en onormal belastning, varför jag vill föreslå, att å tilläggsstat för löpande budgetåret begäres ett anslag till commissionen, så beräknat, att från detsamma må till kommittéanslaget kunna överföras ett belopp, motsvarande vad därifrån utgått till den hittillsvarande arbetsmarknadscommissionen sedan den 1 januari 1940. Därest omorganisationen beräknas genomförd den 1 maj 1940, kunna commissionens kostnader under tiden den 1 januari—den 30 april 1940 uppskattas till 40,000 kronor och de totala kostnaderna för den nya organisationen för tiden den 1 maj—den 30 juni 1940 — utöver förutnämnda, till arbetslöshetscommissionens föfogande stående medel — till 640,000 kronor. På grund härav hemställer jag, att anslagsäskandet för innevarande budgetår bestämmes till 680,000 kronor. Jag vill anmärka, att jämväl detta anslag till betydande del icke innebär en ny utgift, endast en överföring från andra anslag.

De av departementschefen beräknade kostnaderna för arbetsmarknads-kommissionen, inberäknat dess länvis förgrenade verksamhet, äro betydande. Till största delen utgöra de emellertid överflyttning av utgifter från andra statsanslag samt från landsting och primärkommuner på sätt av propositionen närmare framgår. Vid sådant förhållande har utskottet icke funnit anledning till erinran emot de äskade anslagsbeloppen. Till frågan om nedsättning av socialstyrelsens avlöningsanslag återkommer utskottet i annat sammanhang.

I likhet med departementschefen finner utskottet välbetänkt, att den särskilda revision av arbetslöshetskommissionens förvaltning, som alltsedan 1922 utövats genom två av Kungl. Maj:t utsedda överrevisorer, kommer att omfatta arbetsmarknadskommissionens och länsarbetsnämndernas verksamhet i dess helhet, samtidigt som den lokala revisionen av arbetslöshetskommittéernas verksamhet bibehålles. I anslutning härtill vill utskottet framhålla önskvärdheten av att en liknande lokal revision, som nu tillämpas beträffande sistnämnda kommittéers verksamhet, anordnas jämväl beträffande de under arbetsmarknadskommissionen stående familjebidragsnämndernas verksamhet.

Utskottets hemställan.

Under återopande av vad utskottet sålunda i skilda sammanhang anfört hemställer utskottet,

att riksdagen må under femte huvudtiteln anvisa

- a) till *Statens arbetsmarknadskommission m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 ett förslagsanslag av 680,000 kronor;
- b) till *Statens arbetsmarknadskommission m. m.: Avlöningar* för budgetåret 1940/41 ett förslagsanslag av 2,800,000 kronor;
- c) till *Statens arbetsmarknadskommission m. m.: Omkostnader* för budgetåret 1940/41 ett förslagsanslag av 1,350,000 kronor;
- d) till *Bidrag till den offentliga arbetsförmedlingen* för budgetåret 1940/41 ett förslagsanslag av 600,000 kronor.

Stockholm den 3 maj 1940.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johansson* i Fredrikslund, *Oscar Olsson*, *Nilsson* i Landeryd, *Pauli*, *Lindström*, *von Heland*, *Sundberg*, *Bäcklund*, *Bäckström*, *Andersson* i Arboga, *Bergman* och *Gränebo*; samt

från andra kammaren: herrar *Råstock*, *Jansson* i Falun, *Magnusson* i Skövde, *Eriksson* i Stockholm, *Jonsson* i Eskilstuna, *Andersson* i Prästbol, *Andersson* i Södergård, *Åqvist*, *Staxäng*, *Bergström* och *Hansson* i Rubbestad.